

Д-р Антон СВРАКОВ, *д.е.с.*
Доц. д-р Бойка БРЕЗОЕВА, *д.е.с.*
Бойко КОСТОВ, *д.е.с.*
Христо ДОСЕВ, *д.е.с.*
Кирил РИЗОВ

СЧЕТОВОДСТВО

2024 година

- Предстоящи промени в Закона за счетоводството и в Закона за независимия финансов одит, във връзка с Европейската законодателна рамка за устойчиво отчитане
- Практически разяснения по прилагането на НСС
- Преглед на измененията в МСС/МСФО, задължителни за прилагане за 2024 г.
- Счетоводно и данъчно третиране на различни стопански събития и процеси
- Полезна справочна информация

Отделните коментари в книгата са подготвени от авторите, както следва:

Бойко КОСТОВ, д.е.с.

Част I. Предстоящи промени в Закона за счетоводството и в Закона за независимия финансов одит, във връзка с транспониране в националното законодателство на Европейската законодателна рамка за устойчиво отчитане

Д-р Антон СВРАКОВ, д.е.с.

Част I. Приложен коментар на Закона за счетоводството

Част II. Основни изисквания към прилагането на Националните счетоводни стандарти

Доц. д-р Бойка БРЕЗОЕВА, д.е.с.

Част III. Изменения на МСС/МСФО, задължителни за прилагане за финансовите отчети за 2024 година

Христо ДОСЕВ, д.е.с.

Част IV. Счетоводно и данъчно третиране на различни стопански събития и процеси

Кирил РИЗОВ

Част V. Подбор и съставителство на публикуваната справочна информация

Авторските коментари, публикувани в тази книга, са обект на защита от Закона за авторското право и сродните му права, и не могат да бъдат препечатвани или разпространявани под друга форма, без изричното писмено съгласие на авторите и издателството.

Публикуваните материали отразяват състоянието на законодателството към 10 май 2024 г.

БИБЛИОТЕКА - УНСС

Инв. №

120000133761

СЪДЪРЖАНИЕ

ВЪВЕДЕНИЕ	11
------------------------	----

Част първа

НОРМАТИВНА УРЕДБА НА СЧЕТОВОДСТВОТО

ЗАКОН за счетоводството	16
--------------------------------------	----

ЗАКОН за независимия финансов одит	70
---	----

ПРЕДСТОЯЩИ ПРОМЕНИ

В ЗАКОНА ЗА СЧЕТОВОДСТВОТО

И В ЗАКОНА ЗА НЕЗАВИСИМИЯ ФИНАНСОВ ОДИТ,

ВЪВ ВРЪЗКА С ТРАНСПОНИРАНЕ В НАЦИОНАЛНОТО

ЗАКОНОДАТЕЛСТВО НА ЕВРОПЕЙСКАТА

ЗАКОНОДАТЕЛНА РАМКА ЗА УСТОЙЧИВО

ОТЧИТАНЕ	152
-----------------------	-----

I. Предстоящи промени в Закона за счетоводството	153
--	-----

II. Предстоящи промени в ЗНФО	162
-------------------------------------	-----

ПРИЛОЖЕН КОМЕНТАР

НА ЗАКОНА ЗА СЧЕТОВОДСТВОТО	172
--	-----

1. Законодателно уреждане на счетоводството в България	172
--	-----

2. Коментар към глава първа „Общи положения“	178
--	-----

3. Коментар към глава втора „Категории предприятия и групи предприятия“	184
--	-----

4. Коментар към глава трета „Финансови отчети“	189
--	-----

5. Коментар към глава четвърта „Приложима счетоводна база“	205
--	-----

6. Коментар към глава пета „Независим финансов одит“	211
--	-----

7. Коментар към глава шеста „Публичност на финансовите отчети“	215
---	-----

8. Коментар към глава седма „Годишни доклади“	219
---	-----

9. Коментар по някои други въпроси в Закона за счетоводството	224
---	-----

Част втора

НАЦИОНАЛНИ СЧЕТОВОДНИ СТАНДАРТИ

ОСНОВНИ ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ПРИЛАГАНЕТО НА НАЦИОНАЛНИТЕ СЧЕТОВОДНИ СТАНДАРТИ	228
1. Въведение.....	228
2. Коментар на Общите разпоредби на НСС	234
3. Основни цели и изисквания в отделните счетоводни стандарти	241
3.1. СС 1 – Представяне на финансови отчети	241
3.2. СС 2 – Отчитане на стоково-материалните запаси	243
3.3. СС 4 – Отчитане на амортизациите	244
3.4. СС 7 – Отчети за паричните потоци.....	245
3.5. СС 8 – Нетни печалби и загуби за периода, фундаментални грешки и промени в счетоводната политика.....	247
3.6. СС 9 – Представяне на финансовите отчети на предприятията с нестопанска дейност	248
3.7. СС 10 – Събития, настъпили след датата на годишния финансов отчет	249
3.8. СС 11 – Договори за строителство	251
3.9. СС 12 – Данъци от печалбата.....	252
3.10. СС 13 – Отчитане при ликвидация и несъстоятелност	253
3.11. СС 16 – Дълготрайни материални активи.....	254
3.12. СС 17 – Лизинг	256
3.13. СС 18 – Приходи.....	258
3.14. СС 19 – Доходи на персонала.....	260
3.15. СС 20 – Отчитане на правителствени дарения и оповестяване на правителствена помощ.....	261
3.16. СС 21 – Ефекти от промените във валутните курсове.....	262
3.17. СС 22 – Отчитане на бизнескомбинации	264
3.18. СС 24 – Оповестяване на свързани лица.....	266
3.19. СС 27 – Консолидирани финансови отчети и отчитане на инвестициите в дъщерни предприятия.....	266
3.20. СС 28 – Отчитане на инвестициите в асоциирани предприятия	269
3.21. СС 31 – Отчитане на дялове в смесени предприятия	270
3.22. СС 32 – Финансови инструменти	271

3.23. СС 34 – Междинно счетоводно отчитане.....	273
3.24. СС 36 – Обезценка на активи	275
3.25. СС 37 – Провизии, условни задължения и условни активи	276
3.26. СС 38 – Нематериални активи	277
3.27. СС 40 – Отчитане на инвестиционни имоти	279
3.28. СС 41 – Селско стопанство.....	281
3.29. СС 42 – Прилагане за първи път на Националните счетоводни стандарти.....	283

Част трета

МЕЖДУНАРОДНИ СЧЕТОВОДНИ СТАНДАРТИ

ИЗМЕНЕНИЯ НА МСС/МСФО, ЗАДЪЛЖИТЕЛНИ ЗА ПРИЛАГАНЕ ЗА ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ ЗА 2024 ГОДИНА.....

286

1. Изменение на МСС 12 Данъци върху дохода –
Международна данъчна реформа –
Примерни правила от втори стълб
- 1.1. Основна информация
- 1.2. Необходимост от изменение
на МСС 12 Данъци върху дохода
- 1.3. Основни промени
- 1.4. Дата на влизане в сила
и преходни разпоредби (пар. 98М)
2. Изменения на МСС 1 Представяне на финансови отчети –
Класификация на пасивите като текущи или нетекущи,
както и Нетекущи пасиви с договорни клаузи
- 2.1. Класификация на пасивите
като текущи или нетекущи
- 2.2. Уреждане на пасиви със собствени акции
- 2.3. Класификация на пасивите при нарушение
на договора.....
- 2.4. Дата на влизане в сила и преходни разпоредби.....
3. Изменение на МСФО 16 Лизинг –
Пасив по лизинг при продажба с обратен лизинг
- 3.1. Основна информация
- 3.2. Основни промени
- 3.3. Дата на влизане в сила и преходни разпоредби.....

3.4.	Счетоводно отчитане на продажба с обратен лизинг, включващ променливи лизингови плащания, при изменение на обратния лизинг	318
4.	Изменения на МСС 7 Отчет за паричните потоци и МСФО 7 Финансови инструменти: оповестяване – Споразумения за финансиране на доставчика.....	324
4.1.	Основна информация	324
4.2.	Споразумения за финансиране на доставчика.....	325
4.3.	Различия между традиционния факторинг и обратния факторинг	326
4.4.	Изменения на МСС 7 и МСФО 7.....	327
4.5.	Дата на влизане в сила и преходни разпоредби	329

СПИСЪК

на приложимите Международни счетоводни стандарти
(Международни стандарти за финансово отчитане)

и Разясненията към тях.....	341
-----------------------------	-----

Част четвърта

СЧЕТОВОДНО И ДАНЪЧНО ТРЕТИРАНЕ НА РАЗЛИЧНИ СТОПАНСКИ СЪБИТИЯ И ПРОЦЕСИ

СЧЕТОВОДНО И ДАНЪЧНО ТРЕТИРАНЕ НА РАЗЛИЧНИ СТОПАНСКИ СЪБИТИЯ И ПРОЦЕСИ.....	350
1. Счетоводно отчитане на ваучерите за храна като социален разход.....	350
1.1. Счетоводни записвания при работодателите	351
1.2. Счетоводни записвания при операторите на ваучери.....	353
1.3. Счетоводни записвания при търговците	355
2. Административни санкции, налагани за неспазване на приложимото законодателство.....	364
2.1. Санкции за нарушаване на счетоводното законодателство	364
2.2. Санкции за нарушаване на данъчното законодателство	370
2.3. Санкции за нарушаване на търговското законодателство.....	370

3. Годишното счетоводно приключване –	
стъпка по стъпка.....	371
3.1. Предварителни стъпки и общи положения.....	371
3.2. Определяне на категорията предприятие	
и съставните части на годишния финансов отчет.....	373
3.3. Преглед на актуалното състояние на фирмата.....	387
3.4. Инвестиции в дъщерни, асоциирани	
и съвместни предприятия.....	390
3.5. Представяне на собствения капитал.....	392
3.6. Инвентаризация на активите и пасивите.....	397
3.7. Представяне на нетекущите (дълготрайни) активи.....	399
3.8. Представяне на текущите (краткотрайни) активи.....	401
3.9. Представяне на разходите за бъдещи периоди.....	410
3.10. Представяне на пасивите (задълженията).....	410
3.11. Представяне на провизиите.....	412
3.12. Представяне на приходите и разходите.....	414
3.13. Начисляване на текущи и отсрочени данъци.....	416
3.14. Счетоводни грешки и тяхното коригиране.....	419
3.15. Събития след датата на ГФО.....	421

Част пета

СПРАВОЧНИК НА СЧЕТОВОДИТЕЛЯ

КАЛЕНДАР НА СЧЕТОВОДИТЕЛЯ	
за 2024 година.....	428
СРОКОВЕ ЗА СЪХРАНЕНИЕ	
на счетоводна и търговска документация,	
и за погасяване на публични вземания по давност	
към 01.01.2024 година.....	452
АДМИНИСТРАТИВНО-НАКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ	
на счетоводното и данъчното законодателство,	
валидни към 01.01.2024 година.....	456
МИНИМАЛНИ И МАКСИМАЛНИ РАЗМЕРИ	
на осигурителен доход и осигурителни плащания	
за 2024 година.....	498
ОСНОВЕН ЛИХВЕН ПРОЦЕНТ (проста годишна лихва)	
за периода 01.05.2024 г. – 02.01.2002 г.	499

МИНИМАЛНА РАБОТНА ЗАПЛАТА ЗА СТРАНАТА	
за периода 01.04.2001 г. – 01.01.2024 г.	502
РАЗМЕР	
на командировъчните пари за страната	503
ВАЛУТЕН РАЗМЕР	
на дневните и квартирните пари.....	505
ОФИЦИАЛНИ ПРАЗНИЦИ	
през 2024 година.....	511